Р Е Ц Е Н З И Я

От: *проф. д-р Ганета Минкова Минкова*
ИНСТИТУТ ЗА ДЪРЖАВАТА И ПРАВАТО ПРИ БАН

Административно право и административен процес

Относно: дисертационен труд за присъждане на образователна и научна степен **„доктор“** по *научна специалност* “Административно право и административен процес“, област на висше образование 3. Социални, стопански и правни науки, професионално направление 3.6. Право в Института за държавата и правото.

Основание за представяне на рецензията: участие в състава на научното жури по защита на дисертационния труд съгласно Заповед № РД-09-62/07.05.2026 г. на директора на Института за държавата и правото при БАН.

Автор на дисертационния труд: *ПЕТЯ ВАЛЕНТИНОВА КОЛЧАКОВА*
Тема на дисертационния труд: *АДМИНИСТРАТИВНОТО НАКАЗВАНЕ ЧРЕЗ ЕЛЕКТРОНЕН ФИШ*

1. Информация за дисертантката

Петя Валентинова Колчакова е родена през 1988 г. От 2008 до 2013 се е обучавала по специалността „Право“ в СУ „Св. Климент Охридски“, където придобива образователната степен „магистър“.

Със Заповед № РД-09-69/13.07.2022 г. Петя Валентинова Колчакова е зачислена като докторант в докторска програма „Административно право и административен процес“ от професионално направление 3.6. Право, в секцията „Публичноправни науки“ в Института за държавата и правото (ИДП) при Българска академия на науките (БАН), с научен ръководител проф. д-р Веселина Канатова-Бучкова. Срокът на обучение на Петя Колчакова е от 01.10.2022 г. до 30.09.2025.

Докторантката е положила всички необходими изпити, които са предвидени в нейния индивидуален план. Тя е представила дисертационен труд, поради което считано от 01.10.2025 г. дисертантката е отчислена с право на защита съгласно Заповед № РД-09-88/18.11.2025 г. на директора на ИДП. Дисертационният труд е обсъден в секцията „Публичноправни науки“ на ИДП, като е дадено положително становище за откриване на процедура по неговата публична защита.

Със Заповед № РД-09-62/07.05.2026 г. на директора на ИДП е назначено научно жури и е определена дата за публична защита.

Съгласно изискванията на Закона за развитието на академичния състав в Република България и Правилника за неговото приложение дисертантката е представила необходимите документи във връзка с процедурата за присъждане на образователната и научна степен „доктор“.

2. Актуалност на темата на дисертационния труд

В последните две десетилетия се наблюдават процеси на навлизане на електронно наблюдение в различни сфери на живота, тъй като то дава възможност за осъществяване на бърз и ефективен контрол. Темата на дисертационния труд е насочена към тези нови начини на установяване на нарушения и реализиране на административното наказване.

Относно актуалността на дисертационния труд трябва да се подчертае, че при справка в електронния каталог на Националната библиотека „Св. св. Кирил и Методий“ бяха намерени само 2 сходни заглавия на публикации. Това показва, че разработваната тема е слабо изследвана в българската теория. Тези обстоятелствата дават възможност да бъде осъществено актуално проучване на наказването чрез електронен фиш.

3. Структура на труда и съдържание на отделните части

Дисертационния труд е в обем от 250 страници, включително съдържание, източници, използвани съкращения, приложения, декларация за оригиналност. Източниците в библиографската справка са 63 източника на български и чужд език и 49 съдебни акта, 8 български и чуждестранни нормативни акта, както и актове на правото на Европейския съюз. Бележките под линия са 161, като не във всички случаи са посочени интернет сайтове, където източниците могат да бъдат намерени, както и дата, на която тези сайтове са посетени.

Дисертацията съдържа увод, изложение с четири глави и раздели, и заключение. След отделните раздели има формулирани накратко изводи от проведено изследване в тази част. В практиката е прието разбирането, че

един дисертационен труд трябва да съдържа от три до пет глави. Представената дисертация отговаря на тези изисквания, като обемът на отделните глави е около 60-70 страници, което прави труда балансиран в структурно отношение. В дисертационния труд има една таблица (с. 177 – 178), в която са посочени основните характеристики на съобщаването и връчването на електронен фиш.

Езикът на дисертацията е ясен и точен. Дисертационният труд е оформен технически съобразно утвърдените от практиката изисквания.

В увода (с. 9 - 17) авторът формулира предмета, целите на изследването, научните задачи и използваните научни методи. Като основна изследователска задача е посочено изясняването на понятията "административно наказване" и "електронен фиш", сравнителен анализ между понятията "електронен фиш" и "фиш", както и характеристика на производството и сравняването му с това по общия ред по ЗАНН.

Авторът формулира целта на изследването по следния начин: „Целта на дисертационното изследване е да се изведат и анализират общите характеристики на административното наказване чрез електронен фиш, които го отличават от общото административнонаказателно производство по ЗАНН, да се идентифицират основните проблеми в практиката и да се формулират предложения за усъвършенстване на действащата правна уредба."

Авторът посочва, че е използвал следните научни методи при изследването: нормативен, сравнителноправен, исторически и критичен анализ.

В увода се разглеждат основни понятия на административното наказване, които са използвани при разработване на изложението.

Първата глава от изложението (с. 17 - 90) е озаглавена „Обща характеристика на административното наказване чрез електронен фиш". В нея авторът се спира на това що е „административно нарушение", „деяние", „противоправност", „наказуемост", „вина". Също така е направен исторически преглед на развитието на института на административното наказване в България. Понятия като „електронен фиш", „електронна система", „автоматизирано техническо средство". са също обект на внимание в първата глава от изложението. Направен е критичен анализ на действащата нормативна уредба, като дисертантът изразява собствено мнение и прави съответни предложения за подобряване на законодателството като например да се измени и допълни легалната дефиниция на „електронен фиш" (с. 36).

В първата глава на изложението са направени и разграничения между производството по Закона за административните нарушения и наказания и наказването чрез електронен фиш. Дисертантката приема, че електронният фиш се отнася към „смесените" административни актове, тъй като съчетава

белезите на акт за установяване на нарушение като констативен акт и наказателно постановление като правораздавателен акт. Като основна особеност на електронния фиш е посочено, че той се издава в отсъствието на нарушителя и на административния орган. По-нататък дисертантката прави сравнение и между „фиша“ и „електронния фиш“, като се подчертава разликата във възможностите за съдебна защита. Специално внимание е отделено на образувано производство за съвместно тълкуване от ВАС и ВКС относно възможността за налагане на наказание от 50 лв. с фиш или с електронен фиш, което към настоящия момент не е приключило.

Видовете наказания, които се налагат с електронния фиш, са глоба, а в отделни случаи и имуществена санкция, като паричният характер на наказанието го превръща в ефективно средство за акумулиране на бюджетни приходи. Тази положителна черта от гледна точка на фиска обаче се превръща в проблем за субекта на отговорността.

Дисертантката заключава, че „електронният фиш като форма на административно наказване поставя под въпрос баланса между принципа на процесуална икономия и правото на защита“. Поради това тя предлага въвеждането на допълнителни гаранции за защита, като например възможност за подаване на електронно възражение в кратък срок. В тази връзка са и разсъжденията, свързани с конституционноправните аспекти и с правото на защита от гледна точка Европейската конвенция за защита на правата на човека и основните свободи и на Хартата на основните права на Европейския съюз. Важно е направеното заключение, че националните модели на административно наказване, които въвеждат съкратени или автоматизирани процедури, трябва да бъдат оценявани от гледна точка на тяхната съвместимост с европейските стандарти за защита на правата, за да не се създава риск от формално, а не реално упражняване на правото на защита. Дисертантката се спира също така на практиката на Европейския съд по правата на човека по сходни въпроси.

Първата глава приключва с подробно разглеждане на производството на издаване на електронен фиш в светлината на принципите на административно наказване, както и с въпросите за субектите на административно-наказателната отговорност и за прилагането на института на погасителната давност.

Втората глава от изложението (с. 91-157) е озаглавена „Приложение на електронния фиш в практиката“. Разгледани са три основни задължения: за плащане на пътна такса, за спазване на разрешената максимална скорост на движение и за сключване на задължителна застраховка „Гражданска отговорност“, както и правните последици, които настъпват при тяхното неизпълнение.

Приемам и подкрепям разсъжденията относно обратно действие на закона, изложени на с. 101 от дисертационния труд. На с. 106 и следващите е разгледана съдебна практика, чрез която дисертантката илюстрира редица

от основните тези на дисертационния труд, като въз основа на направения анализ са формулирани предложения за усъвършенстване на законодателството (с.111-112). Интересни са разсъжденията относно правния характер на компенсаторната такса, както и направените предложения de lege ferenda (с.112-116). Трябва да се подчертае, че в дисертационния труд се разглеждат и решения на Съда на ЕС, което е негова безспорна положителна черта и показва връзката, съществуваща между решенията на националните съдилища и на СЕС, като по този начин се разширява разбирането за „практика“, употребено в заглавието на втората глава от дисертационния труд. Логично и последователно са изложени тезите на докторантката и във връзка с нарушение на задължението за спазване на максимално разрешена скорост (с.131-133), както и за доказателствата и доказателствените средства в производството по установяване на нарушението. Главата завършва с административнонаказателната отговорност, която възниква при неизпълнение на задължението за сключване на застраховка „Гражданска отговорност“.

Същевременно е необходимо да се направят някои уточнения във връзка с отделни части на глава втора от дисертационния труд.

Дисертантката разглежда въпроса за последиците при неправилно деклариране на данни за превозното средство във връзка със заплащане на пътни такси, като цитира чл. 5, ал. 3 от Наредба за условията, реда и правилата за изграждане и функциониране на смесена система за таксуване на различните категории пътни превозни средства на база време и на база изминато разстояние (Наредбата) и в действащия чл. 10а, ал. 3а от Закона за пътищата. Съгласно този текст „Отговорността при неправилно декларирани данни относно регистрационния номер на пътното превозно средство, категорията му или периода на валидност на винетната такса е на собственика или на ползвателя му. При неправилно декларирани данни се счита, че за пътното превозно средство не е заплатена винетна такса, с изключение на случаите на корекция по ал. 3б.“ В дисертационния труд се приема, че в случая става дума за „отговорност“ по смисъла на административното наказване.

Не споделям тази идея, тъй като пътните такси са вид публични държавни вземания съобразно чл. 162, ал. 2, т. 3 от Данъчно-осигурителния процесуален кодекс (ДОПК). Административнонаказателна отговорност се носи само когато недекларирането на определени данни представлява административно нарушение, за което е предвидено административно наказание. В разглежданата хипотеза, въпреки употребата на думата „отговорност“, в цитираните текстове се посочва, че самата такса се счита за неплатена, а не че се налага административно наказание – например глоба в размер на таксата, както понякога се определят наказанията във финансовото право. Тъй като въпросът е интерес, той заслужава да бъде

обсъден по-подробно, във връзка с което в рецензията е поставен въпрос към дисертанта.

Що се отнася до това, че задължението за плащане на такса възниква от закона, и не е необходим административен акт (с. 92 от дисертационния труд), това е вярно за данъците, митата, таксите и други подобни плащания, но задълженото лице трябва да има възможност да поиска да бъде издаден акт, за да се провери дали задължението е определено в съответствие с правната норма, като това е израз на правото на защита. Затова неиздаването на административен акт при възникването на публични парични задължения не бива да се абсолютизира. Обратното, в чл. 166 от ДОПК е предвидена изричната възможност за издаване на акт за установяване на всеки вид публично вземане, независимо че част от публичните вземания възникват направо по силата на законова норма.

Трябва да посочим, че и въпросът за вината при недекларирane или невярно деклариране на данни във финансовото право се разглежда по различен начин (направеното предложение de lege ferenda на с. 99, т. 4). Широко застъпвана теза във финансовото право е, че недекларирането или невярното деклариране на данни представлява формално нарушение, при което въпросът за вината не се изследва. Това е една от приетите в теорията особености на административното наказване в този правен отрасъл.

Третата глава от изложението (с. 158-216) е озаглавена „Оспорване на електронен фиш“. Внимание е отделено на декларацията, която собственикът на моторното превозно средство може да подаде в Министерството на вътрешните работи с данни за лицето, нарушило правилата за движение по пътищата. Подчертано е значението на декларацията „като предпроцесуален филтър, който позволява корекция на презумпцията за извършител и намалява броя на необоснованите жалби, като по този начин повишава ефективността на административното производство“ (с. 162). Подробно е разгледано анулирането на електронния фиш. Голяма част от глава трета разглежда съдебното обжалване на електронния фиш, като подробно се разглежда наличие на правен интерес от оспорване, страните в производството, основанията за оспорване, правомощията на въззивната и касационната инстанции и т. н.

Заключението (с. 217-233) съдържа изводите, които са направени след изследване на поставените научни задачи. Изложените е систематизирано и дава отговор на поставените научни въпроси.

Освен че е добре структуриран, трудът се отличава с добър подбор на проблемите и логическо излагане на тезите на дисертантката.

4. Оценка на научните и научно-приложни приноси

В представена справка дисертантката формулира редица научни и научно-приложни приноси. Без да ги оспорвам, считам, че в една докторска

дисертация е достатъчно да бъдат очертани до пет приносни моменти, като в настоящата бих посочила следните:

1. Извършване на цялостен и задълбочен анализ на правния режим на наказването с електронен фиш, с извеждане на съответни предложения *de lege ferenda* за усъвършенстване на националното законодателство в областта на административното наказване.
2. Анализ на основните концепции на налагането на санкции чрез електронен фиш, включително принципите, на които се основава този режим. Предметът на изследването обхваща всички възможни правни последици, които могат да възникнат, когато на дадено лице бъде наложена глоба чрез електронен фиш.
3. Проследяване на историческото развитие на наказването с електронен фиш.
4. Формулиране на разграничителни критерии между производството на наказване с електронен фиш и общия режим на административно наказване, както и между фиша и електронния фиш.
5. Практическа приложимост. Извършеният анализ на режима на наказването с електронен фиш е ценен с оглед правоприлагането.

5. Оценка на публикациите по дисертацията

По темата на дисертационния труд са представени следните научни публикации:

1. Доклад на тема: „Оспорване на електронен фиш за нарушение по чл. 179, ал. 3 от Закона за движение по пътищата“, Сборник с доклади от XIII национална конференция на докторантите в областта на правните науки (2023), приета за печат.
2. Доклад на тема: „Разлики между електронния фиш и фиша съгласно актуалните разпоредби на ЗДвП и ЗАНН“ Сборник с доклади от XIV национална конференция на докторантите в областта на правните науки (2024), приета за печат.
3. Доклад на тема: „Автоматизираното административно наказване във Франция и приложимостта му в България“, Сборник с доклади от XV национална конференция на докторантите в областта на правните науки (2025), приета за печат.
4. Статия: „Измененията в закона относно задължението за заплащане на винетна такса и административнонаказателната отговорност в случай на нарушаването му“, сп. „Правна мисъл“, бр. 2, 2025, година LXV, с. 24-38.

6. Оценка на автореферата

Авторефератът е от 36 страници на български език. Той отразява правилно структурата и съдържанието на дисертационния труд. Авторефератът е разработен съобразно изискванията за форма, които са установени от практиката и съдържа основните изводи, направени във връзка с проведеното изследване.

7. Критични бележки, препоръки и въпроси

Критични бележки и препоръки са предоставени в съответните част на настоящата рецензия.

Имам следния въпрос към дисертантката:

Отговорността по чл. 10а, ал. 3а от Закона за пътищата само като административнонаказателна отговорност ли може да се тълкува?

8. Заключение

Дисертационният труд „Административното наказване чрез електронен фиш“ с автор Петя Валентинова Колчакова съдържа научни и научно-приложни приноси. Не съм получила сигнали за плагиатство.

В процеса на своето развитие като научен изследовател г-жа Петя Валентинова Колчакова показва по убедителен начин възможности за теоретично мислене и за създаване на научни конструкции, които убедително защитава. Нейният творчески подход е доказан и с предложенията за усъвършенстване на действащата правна регламентация в областта на административното наказване с електронен фиш. Може да се направи категоричният извод, че кандидатката е трудолюбив, научно коректен и продуктивен изследовател.

Изхождайки от гореизложеното, считам, че представените научни публикации на кандидатката отговарят напълно на изискванията на Закона за развитието на академичния състав в Република България и Правилника за прилагането му. Поради това изразявам положителната си оценка за научното изследване въз основа на рецензирания дисертационен труд, автореферата и останалите публикации, както и поради постигнатите резултати и приноси.

Като имам предвид положителната характеристика на дисертационния труд, направена в рецензията, и по-специално възможностите на докторантката за самостоятелно разработване на един

труден в правно-теоретическо и практическо отношение проблем с особена актуалност, ПРЕДЛАГАМ на Научното жури при Института за държавата и правото при Българската академия на науките да присъди на г-жа Петя Валентинова Колчакова научната и образователна степен „доктор“ в област на висше образование 3. Социални, стопански и правни науки, професионално направление 3.6. Право, научна специалност „Административно право и административен процес“, въз основа на защитена дисертация на тема „Административното наказване чрез електронен фиш“.

май 2026 г.
Гр. София Подпис: ……

REVIEW

By Prof. Ganeta Minkova Minkova, PhD
"INSTUTUTE OF THE STATE AND THE LAW", BULGARIAN ACADEMY OF SCIENCES
Scientific specialty: Administrative Law and Administrative Process

Regarding: Dissertation work for awarding the educational and scientific degree 'PhD' in the field of higher education 3. Social, Economic and Legal Sciences, in the professional field 3.6 Law, Administrative Law and Administrative Process at the "INSTUTUTE OF THE STATE AND THE LAW", BULGARIAN ACADEMY OF SCIENCES.

Reason for submitting the review: Member of the Scientific Jury for the defense of the dissertation work according to the Order № РД-09-62 of 07.05.2026 of the Director of the Institute of the State and the Law

Author of the Dissertation Work: *Petya Valentinova Kolchakova*
Title of the Dissertation Work: *ADMINISTRATIVE PENALIZATION THROUGH AN ELECTRONIC TICKET*

1. PhD Candidate Information

Petya Valentinova Kolchakova was born in 1988. From 2008 to 2013 she studied Law at the Sofia University "St. Kliment
Ohridski", where she obtained the Master's degree.
According to Order No. RD-09-69/13.07.2022 до of the Director of the Institute of the State and the Law (ISL) of the Bulgarian Academy of Sciences (BAS), Petya Valentinova Kolchakova was enrolled as a doctoral student in the doctoral program "Administrative Law and Administrative Process" in professional field 3.6. Law, with scientific supervisor Prof. Dr. Veselina Kanatova-Buchkova. The term of Petya Kochkova's studies is from 01.10.2022 to 30.09.2025.

The PhD student has passed all the necessary exams, which are provided in her individual plan. She submitted a dissertation, which is why she was dismissed with the right of defense according to the Order No. RD-09-88 of 18.11.2025 of the Director of the ISL. The dissertation was discussed in the Section of Public Legal Sciences at the ISL, and a positive opinion was given for initiation of a procedure for its public defense.
By Order No. RD-09-62 of 07.05.2026 of the Director of the ISL a Scientific Jury was appointed and a date for public defense was set.
In accordance with the requirements of the Law for the Development of the Academic Staff in the Republic of Bulgaria and the Regulations for its application, the dissertation student has submitted the necessary documents in connection with the procedure for awarding the educational and scientific degree "Doctor".

2. Relevance of the dissertation topic

Over the past two decades, electronic surveillance has been increasingly adopted in various spheres
of life, as it enables rapid and effective monitoring. The topic of this dissertation focuses on these new methods of detecting violations and imposing administrative penalties.
Regarding the relevance of this dissertation, it should be emphasized that a search of the electronic catalog of the St. Cyril and St. Methodius National Library yielded only two similar publication titles. This indicates that the topic under study has been little explored in Bulgarian academic literature. These circumstances provide an opportunity to conduct a timely study of penalties imposed via electronic tickets.

3. Structure of the work and content of the individual chapters

The dissertation consists of 250 pages, which include content, abbreviations, bibliography, appendices, statement of originality. A total of 63 sources in Bulgarian and English, 49 juridical decisions, 8 legal acts were used. The footnotes are 161. However, not all cases include references to websites where the sources can be found, nor do they specify the date on which these websites were visited.
The dissertation has a structure containing an introduction, an exposition comprising three chapters, and a conclusion. In practice, it is a well-established

understanding that a dissertation should contain between three and five chapters. The dissertation presented meets these requirements.
The language of the dissertation is clear and precise. The dissertation is technically designed according to the requirements approved by practice.

The introduction examines the basic concepts of administrative penalties that are used in the development of this study.

The first chapter of the study (pp. 17–90) is titled “General Characteristics of Administrative Penalties via Electronic Tickets.” In it, the author discusses what constitutes an “administrative violation,” “act,” “unlawfulness,” “punish ability,” and “guilt.” It also provides a historical overview of the development of the institution of administrative penalties in Bulgaria. Concepts such as “electronic ticket,” “electronic system,” and “automated technical device” are also addressed in the first chapter of the thesis. A critical analysis of the current regulatory framework is conducted, with the author expressing his own opinion and making relevant proposals for improving the legislation, such as amending and supplementing the legal definition of “electronic ticket” (p. 36).

The first chapter of the study also distinguishes between proceedings under the Administrative Offenses and Penalties Act and penalties imposed via electronic tickets. The author argues that the electronic ticket falls under “mixed” administrative acts, as it combines the characteristics of an act establishing an offense (such as a statement of findings) and a penal order (as a judicial act). A key feature of the electronic ticket is that it is issued in the absence of the offender and the administrative body. The author then compares the “ticket” and the “electronic ticket,” emphasizing the difference in opportunities for judicial protection. Special attention is given to proceedings initiated for joint interpretation by the Supreme Administrative Court and the Supreme Court of Cassation regarding the possibility of imposing a penalty of 50 BGN via a ticket or an electronic ticket, which has not yet been concluded.

The types of penalties imposed via the electronic ticket are fines, and in certain cases, property sanctions; the monetary nature of the penalty makes it an effective means of generating budget revenue. This positive feature from a fiscal perspective, however, becomes a problem for the subject of liability.

The doctoral candidate concludes that “the electronic ticket, as a form of administrative penalty, calls into question the balance between the principle of procedural economy and the right to a defense.” For this reason, she proposes the

introduction of additional safeguards, such as the option to file an electronic objection within a short time frame. Related to this are the considerations regarding constitutional law aspects and the right to defense from the perspective of the European Convention for the Protection of Human Rights and Fundamental Freedoms and the Charter of Fundamental Rights of the European Union. It is important to note the conclusion that national models of administrative penalties, which introduce abbreviated or automated procedures, must be assessed in terms of their compatibility with European standards for the protection of rights, so as not to create a risk of the right to defense being exercised formally rather than in substance. The author also examines the case law of the European Court of Human Rights on similar issues.

The first chapter concludes with a detailed examination of the procedure for issuing electronic traffic tickets in light of the principles of administrative penalties, as well as with issues concerning the subjects of administrative liability and the application of the limitation period.

The second chapter of the study (pp. 91–157) is titled "Application of the Electronic Ticket in Practice." Three main obligations are examined: the obligation to pay a road toll, the obligation to observe the permitted maximum speed limit, and the obligation to obtain mandatory insurance against civil liability, as well as the legal consequences that arise from their non-compliance.

I accept and endorse the arguments regarding the retroactive effect of the law set forth on page 101 of the dissertation. On p. 106 and following, case law is examined, through which the author illustrates a number of the dissertation's main theses; based on this analysis, proposals for improving the legislation are formulated (pp. 111–112). Of particular interest are the reflections on the legal nature of the compensatory fee, as well as the proposals de lege ferenda (pp. 112–116). It should be emphasized that the dissertation also examines decisions of the Court of Justice of the European Union, which is an indisputable positive feature and demonstrates the connection between the decisions of national courts and those of the CJEU, thereby broadening the understanding of "case law," used in the title of the second chapter of the dissertation. The doctoral candidate's arguments are presented logically and consistently regarding violations of the obligation to observe the maximum speed limit (pp. 131–133), as well as regarding evidence and means of proof in proceedings to establish the violation. The chapter concludes with the administrative liability that arises from failure to comply with the obligation to obtain an insurance against civil liability.

At the same time, it is necessary to clarify certain aspects of Chapter Two of the dissertation.

The author examines the consequences of incorrectly declaring vehicle data in connection with the payment of road tolls, citing Article 5, paragraph 3 of the Regulation on the conditions, the procedure and rules for the establishment and operation of a mixed tolling system for different categories of road vehicles based on time and distance traveled (the Regulation) and the current Article 10a, paragraph 3a of the Roads Traffic Act. According to this text, "Liability for incorrectly declared data regarding the vehicle's registration number, its category, or the validity period of the vignette fee lies with the owner or the user. In the event of incorrectly declared data, it is deemed that the vignette fee has not been paid for the road vehicle, except in cases of correction under paragraph 3b." The dissertation assumes that in this case, the term "liability" refers to administrative penalties.

I do not agree with this view, as road tolls are a type of public state revenue under Article 162(2)(3) of the Tax and Social Security Procedure Code (TSSPC). Administrative liability arises only when the failure to declare certain data constitutes an administrative violation for which an administrative penalty is prescribed. In the case at hand, despite the use of the word "liability," the cited texts specify that the fee itself is considered unpaid, rather than that an administrative penalty is imposed—for example, a fine equal to the amount of the fee, as penalties are sometimes defined in financial law. Since the issue is of interest, it deserves to be discussed in greater detail; in this regard, a question has been posed to the author in the review.

As for the fact that the obligation to pay a fee arises by law and does not require an administrative act (p. 92 of the dissertation), this is true for taxes, customs duties, fees, and other similar payments; however, the person liable must have the opportunity to request the issuance of an act to verify whether the obligation has been determined in accordance with the legal norm, as this is an expression of the right to defense. Therefore, the fact that no administrative act is issued upon the creation of public monetary obligations should not be treated as an absolute rule. On the contrary, Article 166 of the Tax and Social Security Procedure Code explicitly provides for the possibility of issuing an act establishing any type of public claim, even though some public claims arise directly by virtue of a legal provision.

It should be noted that the issue of fault in the failure to declare or the false declaration of data is also treated differently in financial law (the *de lege ferenda* proposal on p. 99, item 4). A widely held view in financial law is that failure to declare or false declaration of data constitutes a formal violation, in which case the issue of fault is not examined. This is one of the characteristics of administrative penalties in this branch of law accepted in legal theory.

The third chapter of the treatise (pp. 158–216) is titled "Challenging an Electronic Traffic Ticket." Attention is focused on the declaration that the vehicle owner may file with the Ministry of the Interior, providing information about the person who violated traffic regulations. The importance of the declaration is emphasized "as a pre-trial filter that allows for the correction of the presumption of guilt and reduces the number of unfounded complaints, thereby increasing the efficiency of administrative proceedings" (p. 162). The annulment of the electronic ticket is examined in detail. A large part of Chapter Three addresses the judicial appeal of the electronic ticket, examining in detail the existence of a legal interest in challenging the ticket, the parties to the proceedings, the grounds for challenge, the powers of the appellate and cassation courts, and so on.

The conclusion (pp. 217–233) contains the findings drawn after researching the set scientific tasks. The discussion is systematically organized and provides answers to the research questions.

In addition to being well-structured, the thesis is distinguished by its careful selection of topics and the logical presentation of the author's arguments.

3. Evaluation of the Scientific and Applied Contributions of the Dissertation Work

In the summary provided, the author outlines a number of scientific and applied scientific contributions. While I do not question these, I believe that in a doctoral dissertation it is sufficient to highlight up to five key contributions; in this case, I would point out the following:

1. Conduct of a comprehensive and in-depth analysis of the legal regime of the punishment via an electric ticket, including formulation of *de lege ferenda* suggestions to improve national legislation in the area of administrative punishment.
2. An analysis of the key concepts underlying the imposition of penalties via electronic tickets, including the principles on which this system is based.

The scope of the study covers all possible law consequences that may arise when a fine is imposed on an individual via an electronic ticket.

3. Tracing the historical development of the punishment via an electronic ticket.
4. Establishing criteria to distinguish between the issuance of electronic traffic tickets and the general administrative penalty regime, as well as between traditional traffic tickets and electronic traffic tickets.
5. Practical applicability. The analysis of the electronic ticket penalty system is valuable from a law enforcement perspective.

6. Evaluation of the Scientific Publications on the Dissertation Topic

The following scientific publications have been submitted on the topic of the dissertation:

1. Petya Kolchakova. Appeal of an electronic ticket for a violation under Art. 179, para. 3 of the Road Traffic Act. Book of reports from the 13th National Conference of Doctoral Students in Legal Sciences (2023), accepted for publication.

2. Petya Kolchakova. Differences between the electronic traffic violation ticket and the traffic violation ticket according to the current provisions of the Road Traffic Act. Book of reports from the 14th National Conference of Doctoral Students in Legal Sciences (2024), accepted for publication.

3. Petya Kolchakova. Automated administrative punishment in France and its applicability in Bulgaria. Book of reports from the 15th National Conference of Doctoral Students in Legal Sciences (2025), accepted for publication.

4. Petya Kolchakova. Amendments to the Law Regarding the Obligation to Pay a Vignette Fee and Administrative Criminal Liability in the Event of its Violation. Legal Theory, 2025(2), Volume LXV, pp. 24-38.

5. Evaluation of the Synopsis

The total volume of the synopsis is 36 pages in Bulgarian. It correctly reflects the structure and content of the thesis. The synopsis is developed in accordance with the requirements established by practice for its layout and contains the main results of the research.

6. Critical Notes, Recommendations and Questions

Critical comments and recommendations are provided in the relevant parts of this review.

I have the following question for the doctoral candidate:

Can the liability under Article 10a, paragraph 3a of the Roads Act be interpreted solely as administrative liability?

7. Conclusion

The dissertation work “Administrative Penalization trough an Electronic Ticket” authored by Petya Valentinova Kolchakova contains scientific and applied results. I received no reports of plagiarism.

In the process of her development as a researcher, Ms. Petya Valentinova Kolchakova convincingly demonstrates potential for theoretical thinking and the creation of scientific structures that she convincingly defends. Her creative approach is also proven by the proposals for improving the current legal regulations in the field of the electronic ticket. The definite conclusion that the candidate is a hard-working, scientifically correct and productive researcher can be made.

I believe that the presented scientific publications of the candidate fully meet the requirements of the Law on the Development of Academic Staff in the Republic of Bulgaria and the Rules for its implementation. Because of the this, I express my positive evaluation for the research conducted on the basis of the above reviewed dissertation work, synopsis and other publications, as well as because of the achieved results and contributions.

Given the positive characteristics of the dissertation made in the review, and in particular the ability of the doctoral student to independently develop a difficult in legal, theoretical and practical terms problem of particular relevance, I PROPOSE the Scientific Jury at the Institute of the State and the Law at the Bulgarian Academy of Sciences to award the educational and scientific degree "Doctor" in the field of higher education 3. Social, economic and legal sciences. Professional field: 3.6. Law. Scientific specialty: Administrative Law and Administrative Process, to Ms. Petya Valentinova Kolchakova based on a thesis on "Administrative Penalization trough an Electronic Ticket".

May 2026

Sofia

Signed: